

Ministerie van Financiën
Postbus 20201
2500 EE DEN HAAG

Amersfoort, 22 februari 2017

Betreft : consultatie Herziening van de Wft: verkenning
Kenmerk : 17027
Contact : mr. L. de Bruijn
Email : l.de.bruijn@adfiz.nl

Graag willen we als Adfiz reageren op de consultatie Herziening van de Wft. Het Ministerie van Financiën is bezig met een verkenning naar de wenselijkheid van een aanpassing van de inrichting van de Wft met het oog op de toegankelijkheid en toekomstbestendigheid van deze kaderwet. De huidige consultatie is onderdeel van de stappen in het kader van de beoogde herziening de wet. In het consultatiedocument wordt ingegaan op de achtergrond van de inrichting van de huidige Wft en worden de knelpunten benoemd die naar voren zijn gekomen, onder andere vanuit de gesprekken met vertegenwoordigers uit de financiële sector, waaronder Adfiz. Wij hebben geen aanvulling op de analyse van de knelpunten in de huidige wet. Van belang zijn vooral de prioriteiten bij de herziening. Hieronder gaan wij in op de aandachtspunten bij sectorale indeling van de Wft en de mogelijkheden om door wetstechnische verbeteringen innovatie te faciliteren.

Sectorale inrichting van de Wft

Het knelpunt in de analyse dat het meest naar voren komt is de aansluiting van de Wft op de Europese regelgeving en de problematiek bij implementatie van Europese regels. Hoewel de problematiek van een crosssectorale inrichting voor onze sector beperkt is, zien wij vanuit het oogpunt van vereenvoudiging van implementatie de wenselijkheid van herziening van de Wft. Een vergaande herziening van de Wft, zoals invoering van een sectoraal model, kan zeker een verbetering zijn, mits daarbij een aantal zaken in het oog wordt gehouden:

- Europese harmonisatie met oog voor de nationale praktijk
- Een sectorindeling die rekening houdt met positie van spelers in de keten
- Cross sectoraal level playing field
- Proportionaliteit van regelgeving

Wij lichten dit hieronder toe:

- Europese harmonisatie met oog voor de nationale praktijk

Het vraagstuk van aansluiting op Europese regelgeving is van evident belang nu steeds meer regelgeving afkomstig is uit Europa. Daarbij speelt de Europese wens om wetgeving tussen lidstaten steeds verder te harmoniseren. Vanuit het oogpunt van de wetgever is aanpassing van de inrichting van de Nederlandse wetgeving op de Europese wetgeving een logische stap. Tegelijk constateren wij dat de omvang van de diverse marktsegmenten binnen de diverse lidstaten sterk verschillen. Het is van belang dat in wetgeving daar voldoende oog voor is. Zo wordt de Nederlandse verzekeringsmarkt van oudsher gekenmerkt door een prominente rol voor het onafhankelijk intermediair (broker). Op enkele andere lidstaten na zoals die van het Verenigd Koninkrijk, verschilt de Nederlandse markt daarin significant van markten in andere lidstaten. Bovendien kent Nederland evenals de UK een zeer professionele en internationaal georiënteerde co-assurantiemarkt. De onafhankelijke positie van het Nederlandse intermediair is in verschillende onderdelen van de Wft gewaarborgd. Daarbij gaat het onder andere om de rol van de adviseur in de keten (portefeuillerecht, recht op premie-incasso etc) en om het feit dat in de wet dezelfde eisen worden gesteld aan alle financiële ondernemingen die adviseren en bemiddelen. Een dergelijk level playing field is van belang voor de burgers en bedrijven die gebruik maken van onafhankelijk adviseurs en bemiddelaars. Het is van belang dat de Nederlandse praktijk ook in een meer Europees geharmoniseerde wetgeving gewaarborgd blijft.

- Een sectorindeling die rekening houdt met positie van spelers in de keten

In het document wordt gesproken over sectorale indeling, maar de invulling daarvan blijft onderbelicht. Genoemd worden wel de opties van sectorale indeling op onderneming, dienst of product, maar een voorkeursrichting wordt nog niet genoemd. Juist de uiteindelijke keuze die de wetgever maakt bij de inrichting van de Wft is van belang. Ook in een meer sectorale indeling van de wetgeving is van belang dat recht wordt gedaan aan de speciale kenmerken en verantwoordelijkheden van de diverse marktsegmenten, waarbij de regelgeving de werking van de segmenten in de (waarde)keten moet ondersteunen. Met name bij een sectorindeling op basis van product zien wij risico's. Van belang is immers dat in de regelgeving rekening wordt gehouden met verschillende manieren van klantbediening. Een advies is een op zichzelf staande dienst, die niet per definitie hoeft te leiden tot een product. Bij een indeling op basis van product moet er voor worden gewaakt dat recht wordt gedaan aan dit onderscheid. Wij vragen u daar rekening mee te houden.

- Cross sectoraal gelijk speelveld

Waar aan efficiëntie en toegankelijkheid wordt gewonnen bij sectorale indeling, ontstaat een verhoogd risico op verstoring van het speelveld tussen sectoren. Ook in een sectoraal ingerichte wet moeten daarvoor waarborgen worden ingebouwd. Daarbij moeten partijen die cross-sectoraal werken er bovendien op kunnen vertrouwen dat zij met een eenduidig begrippenkader kunnen werken en ongerechtvaardigde verschillen worden voorkomen. Interpretatieverschillen moeten geen belemmering vormen voor cross-sectorale innovatie.

De zorg die wij daarbij hebben is dat bij aanpassing van begrippen met het oog op een efficiënt wetgevingskader de praktijk niet uit het oog wordt verloren. Klanten die gebruik maken van advies en bemiddeling mogen niet de dupe worden van het streven naar wetgevings efficiëntie.

- Proportionaliteit van regelgeving

In het consultatiedocument wordt ingegaan op het belang van proportionaliteit. Daarbij wordt echter het begrip proportionaliteit in enge zin gebruikt, namelijk bij markttoetreding. Bij uitwerking en toepassing van regelgeving is van belang dat meer dan nu het geval is rekening wordt gehouden met proportionaliteit. Het vereiste van proportionaliteit is in diverse Europese richtlijnen verankerd. Tegelijk zien wij dat bij uitwerking en ontwikkeling van regels in lagere regelgeving daar telkens onvoldoende aandacht aan wordt gegeven. Mogelijk biedt een meer sectorale indeling van de wet meer mogelijkheden om proportionaliteit tot uitdrukking te brengen. Dat betekent wel dat zoals eerder aangegeven de wetgever ook bij sectorale indeling de rol en positie van verschillende spelers in de keten erkent en daarvanuit rekening houdt met het karakter van de onderneming.

Wetstechnische verbetering kunnen innovatieruimte verbeteren

Bij de evaluatie van het provisieverbod wordt expliciet gekeken naar de toegankelijkheid van advies. Wij zijn ervan overtuigd dat de toegankelijkheid van advies gebaat is bij financiële dienstverleners die binnen noodzakelijke grenzen de ruimte hebben en ervaren om te ondernemen en te innoveren. In die ruimte zal makkelijker een gevarieerd palet aan passende adviesconcepten ontstaan. Daarom pleiten we ervoor de herziening van de Wft ook vanuit die context te bezien. Een aantal verbetermogelijkheden die in het consultatiedocument worden genoemd kunnen daarbij uitstekend bijdragen.

- Een betere indeling van regelgeving in de kaderwet en lagere regelgeving

De huidige gelaagdheid van de regelgeving is voor toegankelijkheid een belemmering. Het komt de leesbaarheid van de wet zeker ten goede als er een heldere verdeling is tussen de verschillende wetgevingsniveau's. Een heldere indeling in niveau's van regels draagt ook bij aan verheldering van de bevoegdheidsverdeling, waarbij alleen de technische en organisatorische aspecten aan de toezichthouder worden gedelegeerd.

- Meer aandacht voor toelichting op achtergrond wettelijke regeling

Een betere toegankelijkheid van de toelichting op de wet en de achtergrond of de aanleiding voor de wetgever voor een bepaalde wettelijke maatregel, kan helpen bij de duiding van de maatregel. Een goede duiding van de bedoeling van de wetgever, maakt de noodzaak minder groot voor een toezichthouder om open normen via guidelines en Q&A's in te vullen. Een dergelijke toelichting op het doel van de wetgever in combinatie met open normen is ook in het belang voor de innovatie in de sector. Anders dan gesteld in het document draagt een doorlopende ontwikkeling en uitbereiding van interpretatie van wetgeving door de toezichthouder niet altijd bij aan de rechtszekerheid. Te gedetailleerde invulling van regelgeving roept nieuwe praktijkvragen op en kan resulteren in verkramping en inperking van het ondernemerschap van MKB'ers.

- Koppeling met het civiele recht

Duidelijk is dat er diverse raakvlakken zijn tussen de publieke Wft en het civiele recht. Daar waar partijen in het kader van het civiele recht zelf op gelijkwaardige wijze afspraken kunnen maken heeft dat onze voorkeur. Daar waar overheidsingrijpen in marktwerking noodzakelijk is ter bescherming van gerechtvaardigde belangen is nadere regeling vanuit het publieke recht geboden. Wij vinden dat een overheid in beginsel moet vertrouwen op goede marktwerking en

terughoudend moet zijn met aanvullende regelgeving. De herziening van de Wft biedt de mogelijkheid de huidige Wft in dat kader te bezien.

Verder hebben wij nog de volgende punten in reactie op de consultatie:

- Geleidelijke invoering van de herziening heeft onze voorkeur. Het is vooral van belang dat gedurende het proces van herziening de rechtszekerheid gewaarborgd blijft.
- Een vertaling van de Wft in het engels is in het belang van alle partijen die crossborder actief zijn. Een dergelijke vertaling voorkomt interpretatieverschillen en draagt bij aan de rechtszekerheid. Dit vereenvoudigt bovendien toetreding van buitenlandse deelnemers in de thans toch al zeer open en concurrerende Nederlandse markt. Dat is een goede zaak.
- Wij zijn geen voorstander van een Wft loket. De herziening van de Wft moet er juist toe leiden dat de toegankelijkheid wordt verbeterd. Wij geloven niet dat een loket hier iets aan toevoegt.

Wij vragen u om het bovenstaande mee te nemen in de verkenning van de herziening van de Wft. Wij zijn graag bereid de punten nader toe te lichten.

Met vriendelijke groet,

Drs. E.H.M. Wiertsema
directeur Adfiz

